داستان‌های داوطلبانه

داوطلبی از فرانچسکو تا کیانوش

سعید اصغرزاده

فرانچسکو رزی، برای خیلی‌ها آدمدنش راهگشا بود و حالا رفته است! راستش در جهان معاصر، کارگردان‌ها، اولین داوطلب‌های کشف واقعیتند. گاه آنها با بازنمایی حوادث، تسوان لایه‌برداری از آنچه را که پنهان می‌شود، دارند. آنچنان که گویی از ابتدا این خود آنان بوده‌اند که لایه‌هایی را به قصد بر روی ماجرایی سرپوش نهاده‌اند. شاید برخی فیلم‌های وطنی نیز بتوانند دلیلی بر این مدعای من باشند. سینمای پیشگو و درد آشنایی که بایستی بنا به دلایلی از صحبت در مورد آن حذر کرد؛ به‌عنوان نمونه فیلم «خانه پدری» آخرینش است! و مگر نه این است که داوطلبی و سنت داوطلبی، راهی است برای کشف و شهودی انسانی و کشف راه درست، ما به هم کمک می‌کنیم تا راهمان را پیدا کنیم. ما به هم کمک می‌کنیم تا حقیقت پنهان نماند. حقیقت ذات انسانی. و فرانچسکو رزی که دیروز مُرد یکی از این کارگردان داوطلب بود که بسیاری از کارگردانان سینماساز گوستاگوراس و فرانسیس فورد کوپولا تا مارتین اسکورسیزی، اولیور استون و کن لوچ از او تأثیرپذیرفته‌اند.

حیفم می‌آید که ننویسم فرانچسکو رزی با فیلم «سالواتوره جولیانو» به شهرت رسید. این فیلم درباره مرگ یک دزد سیسیلی است با سویه‌هایی داوطلبانه عدالتخواهی و با طرفداری از حقوق محرومان. فیلم به شیوه مستند داستانی ساخته شده. سالواتوره در زمان استانداری چزاره موری بر جزیره سیسیل به یک شورشی تبدیل شد و زندگی رابین هود گونه‌ای را پیش گرفت. داستان فیلم از زمانی شروع می‌شود که جسد به گلوله بسته شده او در دهکده محل تولدش کشف می‌شود. جولیانو به دلیل همکاری وسیع با حکومت در عین این که شورشی بود از حمایت‌های افراد پر نفوذ دولتی برخوردار بود.

در فیلم به بخش‌هایی از دخالت‌های دولتی درباره زندگی جولیانو و همچنین دلایل کارآمد بودن جولیانو در مقابله با احزاب کمونیست و گروه‌های کارگری در سیسیل پرداخته می‌شود. در نهایت مرگ وی هم سرپوشی است بر جنایت بی‌رحمانه پورتلا دلا جینترا که در آن طرفداران چپ‌گرا و کارگران سیسیلی توسط جولیانو و دار و دسته‌اش به گلوله بسته شدند تا جریان فعالیت کمونیستی برای همیشه در ایتالیا تعطیل شود. بله! جولیانو بیش از آن که ماقیایی تلقی شود ضد بر یگاد سرخی بود. (جالب است بدانید که ۱۳ سال پس از ترور آلدو مورو نخست‌وزیر ایتالیا توسط بریگاد سرخ، فاش شد که فرمانده بریگاد سرخ، عامل مستقیم سازمان سیا بوده است! بنابراین نه جولیانو خودش بوده و نه طرف مقابل او. آنها هر دو بازیچه بودند!)

می‌بینید چطور فرانچسکو رزی داوطلب می‌شود تا نشان دهد آن کسی که مردم فکر می‌کنند داوطلب شده است نه آنان که آنان کمک کند. داوطلبی برایش یک پوشش است و نه یک امر مقدس! جدای از مباحث سیاسی مورد توجه رزی، دوست دارم به این امر بپردازم که ذات داوطلبی آنگاه اثرگذار و دایمی می‌شود که بر مبنای زیرساخت‌های درست و نیت اصلاح‌گرانه و در جهت اهداف متعالی باشد. والا داوطلبی یک بازی است!

اما این سوی دنیا! می‌بینید چگونه من داوطلب می‌شوم تا از فرانچسکو بنویسم اما از کیانوش ننویسم. اما مگر نه این است که قسمتی از فرهنگ داوطلبی، داوطلب شدن برای حذف باورها و سنت‌های غلط است. و مگر خودسانسوری یک داوطلبی اجباری نیست که گاه من و امثال من دچار آن می‌شویم. و مگر حکایت خانه پدری جز این است؟ عیاری داوطلب شده است تا از فرزندکشی را برملا سازد و مردم را داوطلبانه به پرهیز از هر خشونتی تحت عنوان هر پوششی دعوت کند.

برای این که یکطرفه به قاضی نروم، مطلبی را درخصوص خانه پدری، از سایت صراط نقل می‌کنم که شعارش این است که ما با هیچ‌کس عهد اخوت نبستیم: «اما این که کارگردانی پیدا شود و بخواهد با کنار گذاشتن آموزه‌های اخلاقی نماهایی را از فرزندکشی در فیلمش تصویرگری کند بی‌سابقه است. به همین یک دلیل هم که شده «خانه پدری» باید توقیف می‌شد. «خانه پدری» در اپیزود ابتدایی خود ماجرای قتل یک دختر جوان توسط پدر متشرعش را به تصویر می‌کشد؛ در این نما پدر نادان که در فیلم بی‌دلیل بر ابهامش تأکید می‌شود چنان با سنگ، بر سر فرزندش می‌کوبد که انگاری در حال شکستن قند است! به دنبال این نما نیز تصویر زنده به گور کردن فرزند در زیر زمین خانه محل اقامت خانواده را می‌بینیم.»

می‌بینید که نوشتن از رزی، مافیا، بریگاد سرخ، سیا و... به مراتب راحت‌تر است از نوشتن در مورد خانه پدری! شاید از همین روی است که امروز داوطلب شدم از رزی بنویسم. کارگردان محبوبی که نسل جوان شاید ندانند چرا محبوب است. شاید بعد از مرگ عیاری در مورد او هم چنین چیزهایی بنویسم...

محیط‌زیست

تلخی آلودگی‌های خزر برای حیات گونه‌های جانواری

فک‌های خزری با سم سیر می‌شوند

توقف آب در جنوب خزر که سواحل شمالی کشور است باعث تجمع آلاینده‌ها در سواحل ایرانی خزر شده است

شهروند| فک‌های خزری سم می‌خورند! سال‌هاست که فک‌های خزری، گونه‌ای که در لیست سرخ اتحادیه جهانی حفاظت قرار دارند، به جای دریای پاک و زندگی سالم، سم می‌خورند و در آبی زندگی می‌کنند که طعم نفت می‌دهد، سموم کشاورزی را در خود حل کرده و فلزات سنگینی همچون جیوه را حمل می‌کند.

جمعیتشان رو به انقراض است و هر سال ۳ تا ۴ درصد از تعداد محدودشان کاهش پیدا می‌کند. برخی تلف شدن فک‌های خزری به دلیل فعالیت‌های صیادی را یکی از دلایل کاهش جمعیت فک‌های خزری می‌دانند و این در حالی است که کوروس ربیعی رئیس اداره نظارت بر حیاتوحش محیط‌زیست مازندران، این عامل را پایین‌ترین و کم‌اثرترین تهدید در مقابل تهدیدات ناشی از آلودگی دریای خزر به انواع عوامل آلاینده از جمله سموم و فلزات سنگین و نیز کاهش نرخ باروری ناشی از آن و تأثیرات اقلیمی بر حیات فک‌های خزری می‌داند.

او با اشاره به این که فک خزری تنها پاسانتاد از دریای خزر است که در فهرست گونه‌های حمایت شده و در خطر انقراض لیست سرخ اتحادیه جهانی حفاظت قرار دارد، به ایسنا می‌گوید: «فک‌های خزری در حوضه‌های شمالی و جنوبی دریای خزر دارای یک سری تهدیدات مشابه و برخی تهدیدات متفاوت است. حمله عقاب‌ها به توله فک‌ها حمله گرگ‌ها به فک‌ها و شکار بی‌رویه فک‌ها برای قاچاق پوست تهدیدات خاص این گونه در بخش‌های شمالی و محل‌های تولیدمثلی است و از سوی دیگر آلودگی شدید دریای خزر، کاهش منابع غذایی و طعمه‌ها، آلودگی به فلزات سنگین و تجمع این مواد در بافت‌های فک‌ها که تأثیرات مستقیمی در کاهش نرخ باروری، مسمومیت‌ها و نیز مدمات فیزیکی ناشی از فعالیت‌های صیادی از تهدیدات رایج فک‌ها در تمامی بخش‌های دریای خزر است.»

در کنار این تهدیدها، پدیده گرم شدن کره‌زمین، تغییرات آب‌وهوایی و کاهش سطح یخبندان در زیستگاه‌های حوزه شمالی خزر موجب محدود شدن نواحی تجمع، تکثیر و زادآوری فک‌ها شده و آنها را در مقابل بیماری‌های ویروسی آسیب‌پذیر کرده است. ربیعی با بیان این که دوره آبستنی در فک‌ها ۱۱ ماه به طول می‌انجامد، ادامه می‌دهد: «جفت‌گیری در محدوده زمانی اواخر بهمن تا اواسط اسفند است و توله‌ها را در همان بخش شمالی خزر و در سوراخ‌هایی که در بین قطعات یخ و برف ایجاد می‌کنند به‌دنیا می‌آورند تا حدود یک‌ماه بعد از زایمان که مرحله جفتگیری است، مواظبت از توله‌ها و شیردهی را برعهده دارند و سپس توله‌ها به صورت دسته‌جمعی، مهاجرت به سوی آب‌های میانی و عمیق جنوبی را از سر می‌گیرند. این مهاجرت با شروع فصل صید ماهیان استخوانی در شمال کشور و تورهای گسترده ماهیگیری همزمان است و تهدیدی برای فک‌ها به شمار می‌آید.»

ایران بیشترین آسیب را از آلودگی خزر می‌بیند

تهدیدهای بسیاری بر سر فک‌های خزر سایه انداخته و این گونه در فهرست گونه‌های محافظت‌شده قرار داده است. امیر شیرازی مسئول پرونده حفاظت از فک خزری، درباره تهدیداتی که زندگی فک‌های خزری را تهدید می‌کند و باعث شده تا فک‌های خزری مواد آلاینده بخورند، به «شهروند» می‌گوید: «بیشترین نگرانی در این‌باره سموم کشاورزی است. به‌خصوص سموم کشاورزی قدیمی که هنوز هم در شمال کشور استفاده می‌شوند و در سایر کشورهای دنیا استفاده از این سموم کشاورزی ممنوع شده است.» او ادامه می‌دهد: «وجود این سموم باعث کاهش باروری فک‌های خزر می‌شود. در کنار این مواد آلاینده، مواد نفتی، فلزات سنگینی همچون جیوه در محیط بسته دریای خزر، وجود دارد که به دلیل بسته بودن محیط آن، به این زودی از بین نمی‌رود. همچنین مواد رادیوآکتیو هم در دریای خزر و زباله‌های آتمی که توسط شوروی سابق و جمهوری آذربایجان به دریا ریخته شد، بر حیات گونه‌های خزری اثرگذار است.»

مسئول پرونده حفاظت از فک خزری، درباره این که کدام یک از کشورهای حاشیه دریای خزر بیشترین نقش را در آلودگی آب و آسیب رساندن به فک‌های خزری دارند، می‌گوید: «تمام کشورهای حاشیه خزر، در این آلودگی نقش دارند، برخی کشورها کمتر و برخی بیشتر. البته ایران به نسبت جمهوری آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان وضع بهتری دارد و کمتر دریا را آلوده کرده، زیرا ایران هنوز برداشت نفت را در خزر آغاز نکرده و در مقابل جمهوری آذربایجان چند سالی می‌شود که از خزر نفت برداشت می‌کند. با این حال باتوجه به این که آب خزر چرخه دارد، توقف آب در جنوب خزر که سواحل شمالی کشور ما به حساب می‌آید، بیشتر است و به همین دلیل آلودگی‌ها بیشتر در این منطقه تجمع می‌کنند و ما بیشترین آسیب را از آلودگی‌های دریای خزر می‌بینیم.» در ماه‌های اخیر، چندین لاشه فک خزری به سواحل شمالی کشور آمده‌اند. لاشه‌هایی که نگرانی‌ها را روند کاهشی جمعیت فک‌های خزری را افزایش داده‌اند و هنوز دلیلی قطعی برای مرگ آنها پیدا نشده زیرا لاشه‌ها دیر به ساحل آمده یا پیدا شده‌اند و این موضوع امکان بررسی دقیق را سخت کرده است. شیرازی در این‌باره می‌گوید: «ممکن است مرگ فک‌ها اثر بیماری‌های ویروسی باشد که پیش از این ۱۰ هزار قلاده فک خزری را تلف کرده بود. همچنین آنفلوآنزای پرندگان هم که اکنون در اروپا شایع شده و در روسیه هم مشاهده شده می‌تواند به مرگ فک‌ها منجر شود. آنفلوآنزای پرندگان ریه فک‌ها را درگیر کرده و باعث عفونت ریه و از بین رفتن آنها می‌شود.»

یاد

دیروز در برج میلاد صورت گرفت

رونمایی از مجسمه امیرکبیر در حضور دانش‌آموزان دارالفنون

شهروند| مجسمه یادمان امیرکبیر با حضور دانش‌آموزان سال‌های دوره دارالفنون در برج میلاد تهران رونمایی شد.

این رونمایی با حضور جمعی از مسئولان از جمله سلطانی‌فر رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گفت: زمانی که امیرکبیر اصلاحات را در ایران شروع کرد، در ژاپن نیز اصلاحات آغاز شد. اما امیرکبیر پس از ۳ سال به شهادت رسید، درحالی که ژاپن به اصلاحات خود ادامه داد. هرچند که ما بزرگان دیگری همچون مدرس و مصدق را در ادامه این حرکت داشتیم، اما در آن زمان وقفه سکته‌ای در حرکت اصلاح‌طلبانه امیرکبیر به وجود آمد. سلطانی‌فر افزود: نکته مورد توجه دیگر در مورد حرکت اصلاح‌طلبانه امیرکبیر آن بود که وی زمانی کار خود را آغاز کرد که هنوز جنبش‌ها و نهضت‌های ضد استعماری و استبدادی در دنیا وجود نداشت، بنابراین این اصلاحات زاییده ذهن خلاق و نخبه امیرکبیر بود.

مجسمه امیرکبیر در موزه مشاهیر برج میلاد به نمایش درآمده است. در این موزه، مجسمه‌های سایر هنرمندان، شعرا و چهره‌های بنام کشور هم به نمایش گذاشته شده و این موزه یکی از طبقات دیدنی برج میلاد در تهران است. او با اشاره به ثبت ۱۷ اثر تاریخی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو گفت: براساس قوانین یونسکو، سالانه دو اثر توسط هر کشور می‌تواند در فهرست میراث جهانی به ثبت برسد، اما وضع محوطه‌های تاریخی ایران به گونه‌ای است که اگر امکان داشت هر کشور ۲۰ اثر را در فهرست یونسکو به ثبت برساند، ایران سالانه این آمادگی را داشت تا ۲۰ پرونده را به یونسکو بفرستد.

او ایران را یک کشور موزه دانست و گفت: در طول ۸۴ سال گذشته از زمانی که نخستین قانون حفظ بناها به تصویب رسید، موفق شده‌ایم سه‌درصد از آثارمان را در یونسکو به ثبت برسانیم، بنابراین هنوز کار زیادی برای معرفی و ثبت آنها در یونسکو داریم.

مردم

جشن «برخورداری» برگزار می‌شود

۸ میلیون ایرانی در ۸ ماه بیمه شدند

۸۰۰ هزار نفر در سکونتگاه‌های غیررسمی و حاشیه استان تهران بیمه نبودند

عکس: پایگاه خبرنگاران

شهروند| ۸ میلیون نفر در ۸ ماه بیمه می‌شوند. از فروردین ماه که ثبت نام بیمه ایرانیان شروع شد، تا کنون ۸ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر در سایت سازمان بیمه سلامت ثبت‌نام کرده‌اند که ۷ میلیون و ۹۶۰ هزار نفرشان، بیمه نبودند. حالا برای تمام این افراد دفترچه بیمه صادر شد. این را سازمان بیمه سلامت ایرانیان اعلام می‌کند. حالا قرار است امروز جشن «برخورداری» برای بیمه‌نشده‌ها هم برگزار شود. سیدمهدی میرشاه‌ولد، سخنگوی ستاد اجرایی بیمه همگانی ایرانیان است، او خبر بیمه شدن ایرانیان را می‌دهد و می‌گوید: « ثبت‌نام متقاضیان متوقف نمی‌شود و همچنان ادامه دارد.» ماجرای بیمه شدن افراد فاقد بیمه، از فروردین ماه امسال مطرح شد، آن زمان با اعلام اجرای مرحله دوم قانون هدفمندکردن یارانه‌ها و تأکید وزیر تعاون بر پوشش بیمه پایه همگانی و اجباری ایرانیان، اعلام شد افرادی که تحت پوشش هیچ یک از بیمه‌های پایه سلامت یا درمان نیستند، می‌توانند بدون پرداخت حق بیمه با داشتن شرایطی ثبت‌نام کنند. در بند «الف» طرح تحول نظام سلامت هم بر بیمه شدن تمام افراد جامعه که مستندات قانونی دارند، تأکید شده بود. « تمامی ثبت‌نام‌کنندگان، شرایط دریافت دفترچه بیمه را نداشتند، تعدادی هم که دفترچه نداشتند اما تحت پوشش قرار گرفتند.» اینها را سخنگوی ستاد اجرایی بیمه همگانی ایرانیان می‌گوید. او ایسنا (اتفاق مهمی توصیف می‌کند که حتی در کشورهای پیشرفته هم بی‌سابقه است. او به خبرگزاری مهر می‌گوید: « در ابتدا پیش‌بینی می‌شد که ۶ تا ۹ میلیون نفر در کشور فاقد پوشش بیمه‌ای باشند، همین طور هم شد. بررسی‌های ما نشان می‌دهد افرادی که شغلشان را از دست می‌دهند طبیعتا دیگر دفترچه بیمه برای آنان صادر نمی‌شود، به همین دلیل هر زمان که بخواهند می‌توانند مجددا از طریق سازمان بیمه سلامت، تحت پوشش قرار گیرند.»

میرشاه‌ولد، به برگزاری جشن برخورداری اشاره می‌کند: «این جشن برای افراد بیمه نشده در کشور برپا می‌شود، این مراسم امروز با حضور مسئولان عالی‌رتبه کشور برگزار می‌شود.»

این اما تمام ماجرا نیست، رئیس سازمان بیمه سلامت ایران هم تأکید می‌کند: « ۱۰ درصد افراد شهری و ۳ درصد افراد روستایی دفترچه بیمه پایه سلامت ندارند.» انوشیروان بندبی می‌گوید: «در این ۸ ماه، اقدام کم نظیر دولت به لحاظ برخوردار شدن مردم از بیمه سلامت در راستای پیام سازمان بهداشت جهانی است که این سازمان سه شعار اصلی یعنی پوشش کامل و همه‌جانبه مردم از دفترچه بیمه سلامت، ارتقای بسته خدمات سلامت و کاهش پرداختی مردم از جیب را مدنظر قرار داده است.» او جمعیت بیمه شده روستایی را ۲۳ میلیون نفر اعلام می‌کند و به ایسنا می‌گوید: « در این میان اشخاصی که رسمی یا غیررسمی با کارفرمایی مشغول به کار هستند نیز از بیمه تأمین اجتماعی برخوردار بودند، بنابراین به احتمال زیاد کسانی که از چتر بیمه خارج بودند، افرادی آسیب‌پذیر و فاقد حداقل درآمد بودند که شاید از پناهگاه‌های استاندارد و تغذیه مطلوبی هم برخوردار نباشند که تعداد آنها بالغ بر ۹۵ درصد افراد فاقد بیمه است. پنج‌درصد باقی مانده هم کسانی بودند که می‌گفتند احتیاجی به بیمه ندارند و از نظر مالی متمکن هستند.» به گفته مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ایران، ۳۰ تا ۴۰ درصد ساکنان سکونتگاه‌های غیررسمی در حاشیه کلانشهرها بیمه نداشتند که شمار آن در استان تهران به ۸۰۰ هزار نفر می‌رسید. «متاسفانه با معضل فقر و بیکاری و آسیب‌پذیری حاشیه‌نشین‌ها روبه‌رو هستیم که بعضا اندام تحیفی دارند و برای پذیرش انواع بیماری‌ها مستعد هستند و لازم است از مراقبت‌های اولیه برخوردار شوند.» بندبی ادامه می‌دهد: «خردادماه ثبت‌نام اولیه تمام و عملیات صدور دفترچه شروع شد.»

پیام شهروند

سامانه پیام کوتاه: ۳۰۰۰۰۹۷

• برد شیرین تیم ملی فوتبال را تبریک می‌گویم نه فقط برای این‌که پیروز شدند بیشتر به‌خاطر اینکه خوب فوتبال بازی کردند.

شهروند: پیام‌های مشابه زیادی در این‌باره دریافت کردیم. امیدواریم تیم ملی فوتبال کشورمان تا انتهای مسابقات روند صعودی داشته و موفق باشد.

• برایم جالب بود که مسئولان سازمان آب راهکارشان برای بحران کم‌آبی دعوت از مردم برای دعا کردن است، خب واقعا وظیفه این مسئولان چیست، خداوند به ما عقل و شعور داده که با استفاده از آن مشکلاتمان را حل کنیم این که نشد ما هر کاری دلمان خواست بکنیم بعد که همه چیز خراب شد دعا کنیم و انتظار هم داشته باشیم خدا دعایمان را اجابت کند.

شهروند: البته این‌که دعا کنیم کار شایسته‌ای است اما کاملا حق باشماست گاهی اوقات بعضی‌ها بی‌جهت فکر می‌کنند ما مردم ایران برای خداوند تافته جدا بافته‌ایم و هر کار ناروایی هم که انجام دهیم خداوند چشم‌پوشی می‌کند.

• درباره بحران کم‌آبی هم سالیان سال هیچ اقدام اصولی برای کنترل مصرف آب در حوزه کشاورزی که بیشترین هدررفت را دارد انجام نداده‌ایم حالا که همه منابع آبی کشور ته کشیده است نمی‌دانیم چه کنیم.

• خبر امروزتان درباره این‌که تعداد زنان قاچاقچی و معتاد در حال پیشی گرفتن از مردان است خیلی هولناک و نگران‌کننده بود آیا مسئولان این خبرها را می‌بینند زنانی که ستون خانواده‌اند اگر کارشان به اینجا بکشد از این جامعه چیزی باقی نمی‌ماند.

شهروند: بله مسئولان این خبرها را می‌بینند و حتی برخی از این آمارها را خودشان اعلام می‌کنند اما این‌که برای حل این بحران‌ها چه می‌کنند مساله دیگری است که قابل تامل و بررسی است.

• این چه وضعیتی است که برای زندگی مردم درست کرده‌اند مگر این پدیده شاندیز مخفیانه کار می‌کرد این همه سال است که تبلیغ می‌کند و پول مردم را جمع می‌کند اگر کارش خلاف بود چرا به موقع متوقفش نکردند حال که ما مردم رفتیم پول دادیم این‌طوری باید سرگردان شویم؟

شهروند: نکته درستی است و حرف حساب جواب ندارد.

جدول شماره ۴۷۳

افقی

۱-شایستگی یا توانایی خود را نشان دادن-ستون پنجم
۲-کشور مراکش-شیشه آزمایشگاه-پایتخت غنا
۳-اسب تبریزی-نفس سوزناک-دلدادگی-دهی در جاده هراز با پانزده چشمه آب معدنی
۴-مسلم و قطعی-زبانه آتش-از سبزیجات خوردنی
۵-پناهگاه-ادعای بی‌اساس و دروغین-نام دکارت فیلسوف فرانسوی-صدمتر مربع
۶-سیخونک-یکپارچگی-میوه‌تلفنی
۷-بازگشت دادن-بخش سایش‌پذیر تر مز-طباخ
۸-پنج آذری-بلندترین استخوان بدن-پهانه برای رسیدن به سود بیشتر در معاملات-ناشنوا
۹-لرابه-واحد شمارش شتر-آبزی خوشمزه
۱۰-لباس-اندر بلای سخت بدید آید/فضل و بزرگی و-بچه می‌کشد
۱۱-هنوز فرنگی-اسفنج فشرده-ستاره دنباله‌دار-امتها
۱۲-زنراتوربرق-دختر لر-خانه با عرصه مشجر
۱۳-یک حرف و سه حرف-کشور شمال آمریکای جنوبی با مرکزیت جورج تاون-تکرارش نام درختی است-بدی
۱۴-سمت راست-مادر باران-سوغات یزد
۱۵-از جاده‌های زیبای کشور-از رشته‌های ریاضیات عالی
۷-بالا رفتن-عمل دم و بازدم-از شهرهای استان یزد
۸-دوستی-واحد شمارش گردو-ضرورت توسعه اقتصادی-جواب‌مثبت
۹-عملی در زراعت-پسوندی که معنی صاحب و دارنده را می‌رساند-از گل‌های خوشبو به رنگ زرد
۱۰-قرار داده شده-بیماری مشترک بین انسان و دام-ظرف فروروفته

عمودی

۱-کریم اهل بیت-زمانی که در حمل ونقل بین‌المللی و پرواز هواپیماها کاربرد دارد
۲-حرکت و جنبش-شکست ورزشی-آمار ناتمام
۳-پایتخت فراری-درخت انگور-خوشگذرانی-فیلم احمدرضا درویش
۴-شروع و ابتدا-ضمیر غایب-قیمت بازاری-جدید
۵-جامه رزم قدیمی-محلی برای توقف و بارگیری کشتی‌ها-پول وینتنام
۶-نوعی کاغذ-استانی در آثار سعدی-مکان وآشیان
۷-سرمایه-ایستگاه مترو-ضد ماده
۸-ماده شیرین کننده مواد غذایی-دریاسالار

حل جدول شماره ۴۷۲